

DE VEGADES FEM UN MUNT de tombs per anar a la recerca de l'essència del nostre ideal polític. Viatgem, llegim, pensem, ens emmirallem en un munt de països, de societats i de polítics forans per tal d'anar a la recerca d'una inspiració intel·lectual i política que mai no acaba d'arribar del tot. És un exercici sa, perquè, si el convertim en un repte personal constant, no fem res més que aplicar al món del pensament polític, sobretot al món del pensament polític pràctic, el sistema de millora contínua que fa tant de temps s'aplica a les organitzacions empresarials més complexes.

M'hi ha fet pensar una conversa de fa pocs dies i un cert estat de l'ambient general en el món del nacionalisme majoritari. Tinc la sort de compartit feina amb Vicenç Villatoro a la Fundació Trias Fargas i l'altre dia ens vam embranchar en una discussió sobre els pols ideològics hegemònics al món en l'actualitat, i sobre com aquests pols condicionen d'una manera o d'una altra la política catalana. En una de les corbes de la conversa vam obligar-nos a triar entre llibertat i igualtat. Vam triar la llibertat sense pensar-hi ni un moment. La llibertat no pot ser compromesa per res. La llibertat, dèiem, ha de ser un compromís radical i ha de ser defensada radicalment. La llibertat no pot ser l'excusa de la tutela dels uns

LECTURES POLÍTQUES

▶ ANTONI VIVES

Llibertat, feina, equitat

— píndoles —

«En una **DISCUSSIÓ** sobre els pols ideològics hegemònics al **MÓN** en l'actualitat vam obligar-nos a triar entre llibertat i **IGUALTAT**. Vam triar la **LLIBERTAT** sense pensar-hi ni un moment»

sobre els altres. I, per tant, és bo que la societat es doti d'instruments per assegurar que no hi ha tutela dels uns sobre els altres. L'opció per la llibertat com a pol d'atracció radical de les polítiques que apliquem al dia a dia pot ser un gran accelerador del canvi. Una formació política que aspiri, per tant, a millorar la societat, dèiem, ha d'aspirar a esdevenir agent constant de transformació positiva, i l'eix de la llibertat és l'eix fonamental.

Això, però, ha de comportar un arrossegament: la llibertat ha

de saber comprometre's en el futur de les persones. El futur es diu feina per a tothom, qualitat de vida per a tothom, mitjans bàsics de vida per a tothom. Hi ha, doncs, una conseqüència necessària de la manera com s'exerceix la llibertat: més feina, més riquesa ben repartida per a tothom. I això desemboca en un creixement de la moral cívica compartida. Són les conseqüències morals del creixement econòmic generat en un entorn de llibertat, en què les persones compten, en què les normes

«Volem ser **LLIURES** perquè tothom continuï assegurant que les **POLÍTIQUES** que implantem arriben a **TOTHOM**, i que tothom hi té alguna cosa a **DIR**»

— píndoles —

compten, en què l'educació i la responsabilitat compten. Volem ser lliures perquè tothom continuï assegurant que les polítiques que implantem arriben a tothom, i que tothom hi té alguna cosa a dir. La moral de la feina és bàsica per garantir que la llibertat no es converteix en una excusa per dominar els uns als altres. Perquè de la moral del treball en sorgeix la moral del respecte a l'esforç. Potser sóc simple en fer servir un exemple casual, però tots hem compartit la feina amb directors que mai no han fet de

treballadors i que no respecten la feina dels subordinats. Qui ha passat per la línia de muntatge, o senzillament qui ha tingut interès per veure el pa que s'hi dona, ha entès la importància del respecte. I això acaba dotant la societat d'un tremp especial.

Lligat amb tot el que deia més amunt tenim la necessitat de l'equitat, la necessitat d'assegurar la democratització total de l'escala social, la necessitat de trencar les barreres per fer possible que qualsevol persona, surti d'on surti, vingui d'on vingui, troba en el nostre país la possibilitat d'optar al que vulgui. Per a mi, l'equitat és això, i té un munt de ramificacions en la sanitat, en l'educació, en la gestió de les dependències, en l'accés als serveis públics de qualitat. Equitat és garantia de participació, impuls per emprendre, multiplicador de capacitats. Una equitat sense llibertat, sense moral de l'esforç i del mèrit, és igualitarisme conduït i vigilant. Però l'equitat bastida des del gust per la llibertat i des de la moral cívica de l'esforç, del treball, és futur, és joia de participar. En l'article de la setmana passada parlava dels reptes del catalanisme. En el d'aquesta potser he anat als reptes de l'arrel del nostre pensament polític. En tot cas, gràcies Vicenç per fer-m'hi pensar!